

Avalent>Otsige õigusvaldkonna spetsialisti>Õigusvaldkonna ametid Õigusvaldkonna ametid

Portugal

Sellel teabelehel esitatakse teave õigusvaldkonna ametite kohta Portugalis.

Üldkohtute kohtunikud ning haldus- ja maksukohtute kohtunikud

Portugali põhiseaduse kohaselt tegutsevad kohtunikud kohtutes, mis on suveräänsed organid.

Kohtunikud mõistavad rahva nimel õigust ja juhivad seejuures üksnes seadusest.

Üldkohtu kohtunike tegevust reguleerivad põhiseadus ja üldkohtu kohtunike põhikiri (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*). Kohtute hierarhia alusel võib üldkohtu kohtunikud jagada kolme kategooriasse:

Portugali kõrgeima kohtu (*Supremo Tribunal de Justiça*) kohtunikud (*Conselheiros*);
apellatsioonikohtute (*Tribunais das Relações*) kohtunikud (*Desembargadores*);
esimese astme kohtute kohtunikud (*Juízes de Direito*).

Haldus- ja maksukohtute kohtunike tegevust reguleerivad põhiseadus, haldus- ja maksukohtute põhikiri (*Estatuto dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) ning täiendavalt üldkohtu kohtunike põhikiri. Kohtute hierarhia alusel võib haldus- ja maksukohtu kohtunikud jagada kolme kategooriasse:

Portugali kõrgeima halduskohtu (*Supremo Tribunal Administrativo*) kohtunikud (*Conselheiros*);
üleriigiliste halduskohtute (*Tribunais Centrais Administrativas*) kohtunikud (*Desembargadores*);
regionaalsete halduskohtute (*Tribunais Administrativas de Circulo*) ja maksukohtute (*Tribunais Tributários*) kohtunikud (*Juízes de Direito*).

Kohtunikuks saamiseks tuleb läbida kolm etappi: avalik konkurss, teoreetiline ja praktiline koolitus õigusõppe keskuses (*Centro de Estudos Judiciários*) ning praktika. Kandidaadid, kes läbivad edukalt need kolm etappi, nimetatakse ametisse kohtunikeks (*Juízes de Direito*).

Kohtunike koolitus jätkub kogu karjääri vältel.

Kõrgem kohtute nõukogu (*Conselho Superior da Magistratura*) kontrollib regulaarselt esimese astme kohtute kohtunikke ning haldus- ja maksukohtute kõrgem nõukogu (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) kontrollib regulaarselt haldus- ja maksukohtute kohtunikke. Iga kontrollkäigu järel antakse kohtunike pädevusele hinnang: „suurepärase“, „väga hea“, „hea“, „rahuldav“ ja „puudulik“. Kui kohtuniku töö hinnatakse puudulikuks, vabastatakse ta ajutiselt ametikohustustest ja algatatakse uurimine, et hinnata tema ametisse sobivust.

Kõrgem kohtute nõukogu ning haldus- ja maksukohtute kõrgem nõukogu vastutavad üldkohtute ning haldus- ja maksukohtute kohtunike ametisse nimetamise, nende kohtuasjade määramise, nende üleviimise, edutamise ja kohtunike suhtes distsiplinaarmeetmete võtmise eest.

Kohtunike sõltumatuse ja erapooletuse tagamiseks on põhiseaduses sätestatud, et tegevkohtunikud ei tohi täita muid avalikke ega eraviisilisi kohustusi, välja arvatud tasustamata õpetamis- või teadustegevus õigusvaldkonnas. Kohtunikele saab üle viia, ametikohustustest ajutiselt vabastada, pensionile saata või ametist tagandada ainult seaduses sätestatud korras. Kohtunikele ei saa nende otsuste eest vastutusele võtta, välja arvatud seaduses sätestatud erandjuhtudel.

Lisateavet leiab veebiaadressidelt <https://www.csm.org.pt/> ja <https://www.cstaf.pt/>.

Prokurörid (*Magistrados do Ministério Público*)

Prokuratuur (*Ministério Público*) tegutsevate prokuröride ülesanne on esindada riiki, esitada süüdistusi ning kaitsta demokraatlikku õigusriiki ja seadusega kindlaksmääratud huve. Prokuröridel on oma põhimäärus ja seadusega tagatud autonoomia.

Prokuröri ametikohad täidetakse avaliku konkursiga, mis koosneb teadmiste kontrollist, elulookirjelduse hindamisest ja psühholoogilisest valikutest, mis kõik tehakse õigusõppe keskuses (*Centro de Estudos Judiciários*).

Heaks kiidetud kandidaadid nimetatakse ametisse praktikantidena (*auditores de justiça*). Kui nad läbivad edukalt teoreetilise ja praktilise koolituse õigusõppe keskuses, määratakse nad prokuröri asetäitja praktikantideks.

Prokuröri karjäär hõlmab viit tasandit, mis on loetletud hierarhilises järjestuses:

peaprokurör (*Procurador-Geral da República*);
asepeaprokurör (*Vice-Procurador-Geral da República*);
peaprokuröri abi (*Procurador-Geral Adjunto*);
piirkonnaprokurör (*Procurador da República*);
piirkonnaprokuröri asetäitja (*Procurador da República Adjunto*).

Peaprokuratuur (*Procuradoria-Geral da República*) on prokuratuuris kõrgeimal asuval organ, mida juhivad peaprokurör. Peaprokuratuuri koosseisu kuuluvad ka prokuratuuri kõrgem nõukogu (*Conselho Superior do Ministério Público*), nõuandekogu, ametlikud õigusnõustajad ja tugiteenistused.

Prokuratuuri kõrgema nõukogu ülesanne on nimetada prokuröre ametisse, määrata neile kohtuasju, viia neid üle ja edutada ning võtta prokuröride suhtes distsiplinaarmeetmeid.

Lisateavet leiab veebiaadressilt <http://www.ministeriublico.pt/>.

Advokaadid (*Advogados*)

Advokaadid on õigusvaldkonna töötajad, kes pärast advokatuuri registreerumist tegelevad juriidilise esindamise ja õigusnõustamisega, mis seisneb õigusnormide tõlgendamises ja kohaldamises kolmanda isiku taotluse korral.

Portugalis advokaadi elukutse praktiseerimiseks tuleb astuda advokatuuri (*Ordem dos Advogados*).

Advokaadina töötamiseks peab isik:

olema omandanud õigusteaduse kraadi Portugalis või ülikooli taseme õigusvaldkonna kvalifikatsiooni mõnes muus riigis, kui seda kvalifikatsiooni peetakse akadeemilise kraadiga samaväärseks või kui see on tunnustatud sama taseme kvalifikatsioonina;

läbima 18 kuud kestva õppepraktika, mis koosneb kahest koolitusetapist: esimene etapp kestab kuus kuud ja teine täiendav etapp 12 kuud; sooritama kirjaliku ja suulise advokaadiekami.

Välisriigi kodanikud, kes on saanud oma kraadi Portugalis, võivad end registreerida Portugali advokatuuri samamoodi nagu Portugali kodanikud, tingimusel et nende kodakondsusriik tagab Portugali kodanikele samasugused õigused.

Teistest ELi liikmesriikidest pärit advokaadid, kes soovivad alustada alalist tegevust ja praktiseerida Portugalis advokaadina oma päritoluriigi ametinimetuse all, peavad end advokatuuris registreerima. Sellisel juhul võivad nad esindada kliente kohtus üksnes advokatuuris registreeritud advokaadi juhendamisel. Kui nad soovivad samu õigusi ja kohustusi, mis on Portugali advokaatidel, peavad nad end registreerima advokatuuris ning sooritama kirjaliku ja suulise eksami portugali keeles.

Advokatuur on avalik-õiguslik ühendus, mis esindab praktiseerivaid advokaate, kes tegutsevad kooskõlas advokatuuri põhikirjaga. Advokatuur tagab õiguskaitse kättesaadavuse, reguleerib advokaadi kutseala ning võtab (ainsa organina, kes seda teeb) distsiplinaarmedeid advokaatide ja advokaadikandidaatide suhtes, kaitseb advokaadi kutseala sotsiaalset rolli, väärikust ja mainet ning edendab juurdepääsu õiguslastele teadmistele ja õiguse kohaldamisele.

Lisateavet leiab veebiaadressilt <https://portal.aa.pt/>.

Õigusnõunikud (*Consultores jurídicos*)

Portugali õigussüsteemis ei eristata advokaate ja õigusnõunikke.

Õigusnõustajad (*Solicitadores*)

Õigusnõustajad on sõltumatud õigusvaldkonna töötajad, kes annavad oma klientidele õigusnõu ja on nende juriidiliseks esindajaks kohtus vastavalt nende põhikirjas ja menetlusnormides sätestatud volitustele. Nad võivad esindada pooli kohtus, kui advokaadi (*advogado*) kasutamine ei ole kohustuslik.

Õigusnõustajad võivad olla kodanike ja äriühingute juriidiliseks esindajaks ka väljaspool kohtu, näiteks maksuametis, notaribüroodes, registriasutustes ja avaliku halduse asutustes.

Õigusnõustajana töötamiseks peavad olema täidetud järgmised tingimused:

isikul on ametlikult tunnustatud õigusteaduse kraad ja ta ei ole advokatuuri liige või tal on ametlikult tunnustatud õigusnõustaja diplom. Teise ELi liikmesriigi kodanikel peab olema akadeemiline ja erialane kvalifikatsioon, mis on seaduse kohaselt nõutav sellel kutsealal töötamiseks tema päritoluriigis;

isik on läbinud 12–18 kuud kestva õppepraktika;

isik on õppepraktika jooksul saanud õppepraktika juhendajalt ja õppepraktikakeskustelt asjakohased soovitusel ning sooritanud riikliku eksami, mis on koostatud vastavalt asjakohastele reeglitele.

Teistest ELi liikmesriikidest või Euroopa Majanduspiirkonna riikidest pärit õigusnõustajad astuvad õigusnõustajate kolleegiumi (*Colégio dos Solicitadores*) liikmeks kooskõlas 4. märtsi 2009. aasta seadusega nr 9/2009 (muudetud redaktsioon).

Õigusnõustajate ja kohtutäiturite ühing (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução, OSAE*) on neid õigusvaldkonna ameteid esindav avalik-õiguslik ühing. See ühing vastutab muu hulgas distsiplinaarmedeete võtmise eest oma liikmete suhtes ning arvamuste esitamise eest oma pädevusega seotud õigusaktide eelnõude kohta.

Lisateavet leiab veebiaadressilt <http://www.osae.pt/>.

Kohtutäiturid (*Agentes de execução*)

Kohtutäiturid on õigusvaldkonna töötajad, kellele on antud riigi tasandil volitused viia läbi täitemenetlusi tsiviilasjades. Nad on sõltumatud ja erapooletud ega esinda menetluse pooli, vaid teevad kõiki täitmise seotud toiminguid, sealhulgas arestivad vara, toimetavad kätte dokumente ja teateid ning müüvad arestitud vara. Mõnel juhul täidab kohtutäituri ülesandeid kohtuametnik.

Kohtutäituri määrab kas täitmist taotlev menetlusosaline või kohus.

Kohtutäituritel peab olema õigusnõustaja või õigusteaduse kraad ja

nad peavad olema Portugali kodanikud;

nende suhtes ei tohi kohalduda õigusnõustajate ja kohtutäiturite ühingu või advokatuuri põhikirjas sätestatud piirangud;

nad ei tohi olla viimasel kümnel aastal olnud avalikus võlgnike nimekirjas;

nad peavad olema edukalt läbinud kohtutäituri õppepraktika;

nad peavad pärast rohkem kui kolmeaastast tööd kohtutäiturina sooritama õigusassistendi eksami ja saama õigusassistendite komisjonilt (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares de Justiça, CAAJ*) heakskiitva arvamuse;

nad peavad end kolme aasta jooksul pärast õppepraktika edukat sooritamist registreerima asjaomases kutseliidus;

neil peavad olema minimaalsed IT-süsteemid ja ressursid, nagu ette nähtud üldkogus heaks kiidetud normidega.

Kohtutäiturite kutseala reguleerivad õigusnõustajate ja kohtutäiturite ühing ning kohtutäiturite erikolleegium (*Colégio de Especialidade dos Agentes de Execução*).

Õigusassistendite komisjon, mis on õigusnõustajate ja kohtutäiturite ühingust sõltumatu organ, vastutab kohtutäiturite üle järelevalve tegemise ja nende suhtes distsiplinaarmedeete võtmise eest.

Lisateavet leiab veebiaadressidelt <http://www.osae.pt/> ja <https://caaj.justica.gov.pt/>.

Notarid (*Notários*)

Notarid on õigusala spetsialistid, kes on volitatud täitma konkreetseid õigusvaldkonna ülesandeid. Neil on tähtis roll nii riigisisises kui ka rahvusvahelises äritegevuses.

Notaritel on õigus:

koostada eraõiguslikke lepinguid ja nõustada pooli, koheldes kõiki pooli õiglaselt; koostada ametlikke dokumente, vastutades koostatud dokumentide ja antud nõu seaduslikkuse eest; teavitada pooli nende võetavate kohustuste mõjust ja tagajärgedest (notarid on kohustatud seda tegema);

teha nende juuresolekul kokku lepitud õigustoiminguid. Akti saab kohe kanda ametlikku registrisse või juhul kui üks pooltest jätab oma kohustused täitmata, saab akti ilma kohtuniku sekkumiseta täitmisele pöörata;

tegutseda erapooletult ja täielikult seadust järgides vahendajatena, et aidata pooltel jõuda vastastikku rahuldava kokkuleppeni;

koostada vara inventuuriga seotud dokumente ja inventuuri tingimused, välja arvatud nende küsimuste korral, mida ei tohi inventuuri raames lahendada, kuna need küsimused on õiguslikult või faktiliselt liiga keerulised. Sellised küsimused peab lahendama selle piirkondliku kohtu (*tribunal de comarca*)

kohtunik, kelle tööpiirkonda kuulub asjaomaseid toiminguid teinud notaribüroo (notaritele anti need volitused 5. märtsi 2013. aasta seadusega nr 2/2013, millega kiideti heaks inventuuri õigusraamistik; ühtlasi loodi kõnealuse seadusega jagatud volituste süsteem).

Notari kutseala reformi ja sellest tuleneva sektori erastamise tulemusel on notaritel kahesugune roll: nad täidavad avalik-õiguslikke ülesandeid ja on ühtlasi vaba elukutse esindajad, kuid ei ole enam riigiametnikud.

Avalik-õiguslike ülesannete täitjana kuuluvad notarid justiitsministeeriumi alluvusse. Justiitsministeerium vastutab kutseala reguleerimise eest ja justiitsministeeriumil on ka õigus võtta notarite suhtes distsiplinaarmedeid. Võttes arvesse notaritele antud vaba kutseala staatust, on notarite tegevust alates 2006. aastast koos justiitsministeeriumiga reguleerinud Notarite Koda, kes tagab, et notarid peavad kinni eetikakoodeksist, mida nad on kohustatud järgima, ja tegutsevad avalikes huvides, nagu seda neilt oodatakse. See ei takista justiitsministeeriumil sekkuda, sest ministeeriumil on notari kutseala iseloomust tulenevalt selleks seaduslik õigus.

Lisateavet leiab veebiaadressilt <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Registripidajad (*Conservadores*)

Registripidajad on ametiisikud, kes vastutavad kinnisvara, registreerimisele kuuluva vallasvara, äritegevuse ja inimeste elusündmustega seotud õigustoimingute ja faktiliste asjaolude registreerimise ja avalikustamise eest. Nende ülesanne on peamiselt kontrollida eespool nimetatud asjaolude ja nendega seotud dokumentide seaduslikkust, tagada, et registreeritavaid faktilisi asjaolusid tõendavates dokumentides kajastatud õigused oleksid korrektselt kindlaks määratud, ning järgida seaduses sätestatud registreerimiskorda. Nad vastutavad ka asjaomase teabe avalikustamise eest ja neil on õigus otsustada, kas kanda õigustoiming või faktiline asjaolu registrisse või mitte.

Olenevat sellest, millises valdkonnas nad oma ülesandeid täitma, jagunevad registripidajad järgmiselt:

tsiviilregistri pidajad (*conservadores do registo civil*), kelle ülesanded hõlmavad füüsiliste isikute elusündmustega seotud õiguslike asjaolude ja õigustoimingute määratlemist ja avalikustamist. Nende pädevusse kuulub selliste sündmuste registreerimine nagu sünd, abielu, surm, lapsendamine ning emaduse/isaduse tunnistamine ja tuvastamine, menetluste korraldamine (näiteks vastastikusel kokkuleppel abielu lahutamise ja lahusel menetlus) ning tõendite ja registreeritud dokumentide ärakirjade väljastamine;

kinnistusregistri pidajad (*conservadores do registo predial*), kes avalikustavad teabe maa ja kinnisvaraga seotud õiguste kohta, et tagada kinnisvaratehingute õiguskindlus;

sõidukregistri pidajad (*conservadores do registo de veículos*), kelle ülesanded on seotud registreerimisele kuuluva vallasvaraga (mootor-, vee- ja õhusõidukid) seonduvate õiguste ning mootorsõidukite ja haagiste õigusliku seisundi avaldamisega, et tagada tehingute õiguskindlus;

äriregistri pidajad (*conservadores do registo comercial*), kes avalikustavad füüsilisest isikust ettevõtjate, äriühingute, äriõiguslikus vormis tegutsevate eraõiguslike äriühingute, piiratud vastutusega üksikettevõtjate ja muude äriregistris registreerimisele kuuluvate üksuste õigusliku seisundi, et tagada tehingute õiguskindlus.

Registripidajana tegutseda soovijal peab olema Portugali ülikoolis omandatud õigusteaduse kraad või sellega samaväärne akadeemiline kvalifikatsioon.

Kandidaat peab sooritama ka sobivustestid ja läbima ülikoolis kuuekuulise jätkukursuse, mille keskendutakse registripidajate jaoks vajalikele õiguslikele ja registreerimisega seotud küsimustele. Kursusele järgneb üheaastane praktika ja seejärel peab kandidaat osalema avalikul konkursil. Kandidaate hinnatakse selle protsessi kõigis etappides ja nad võidakse puudulike tulemuste korral protsessist kõrvaldada. Viimane etapp on avalik konkurs, mille korraldab Registrate ja Notarite Instituut (*Instituto dos Registos e do Notariado*).

Registrite ja Notarite Instituut suunab, koostööl, toetab ja hindab registritalituste tegevust ning teeb nende üle järelevalvet.

Lisateavet leiab veebiaadressilt <https://irn.justica.gov.pt/>.

Kohtuametnikud (*Oficiais de Justiça*)

Kohtuametnikud on õigusvaldkonna ametnikud (*funcionário de justiça*), kes abistavad kohtuid või prokuratuure nende tegevuses. Ent Õigusvaldkonna ametnike hulka kuuluvad ka infotehnoloogid, haldus-, tehnilised ja tugitöötajad ning hooldetöötajad.

Kohtuametniku karjäär algab kohtuteenistuses kohtuametniku abina (*escritório auxiliar*) ja prokuratuuris õigusteenistuja abina (*técnico de justiça auxiliar*).

Kohtuametniku ametikohale võivad kandideerida isikud, kes on läbinud kutsealase koolituskursuse ja kes on heaks kiidetud vastuvõtumenetluse raames.

Kohtuametnike tegevust reguleerib nende põhikirj (Estatuto dos Funcionários de Justiça), nagu on sätestatud 26. augusti 1999. aasta dekreet-seaduses nr 343/1999 (muudetud redaktsioonis). Kohtuametnikel on tähtis roll rahvusvahelises õigusalasest koostöös, eelkõige Euroopa direktiivide ja määruste rakendamisel.

Kohtuametnike töölevõtmise, juhtimise ja nende tegevuse korraldamise eest vastutab justiitsministeeriumi kohtute haldamise peadirektoraat (*Direção-Geral da Administração da Justiça*).

Kohtuametnike nõukogu (*Conselho dos Oficiais de Justiça*) on organ, kes hindab kohtuametnike kutsealast pädevust ning teostab nende suhtes distsiplinaarvõimu.

Lisateavet leiab aadressilt <https://dgaj.justica.gov.pt/>.

Vahendajad (*Mediadores*)

19. aprillil 2013. aasta seaduse nr 29/2013 artikli 2 punkti b kohaselt on vahendaja „[...] erapoletu ja sõltumatu kolmas isik, kellel ei ole õigust näha vahenduspooltele ette konkreetseid meetmeid ja kes aitab pooltel jõuda vaidlusküsimuses lõplikule kokkuleppele“. See seadus kaitseb ka Portugalis tegutsevate vahendajate staatust ja sätestab nende kandmise riiklike vahendusteenuste nimekirjadesse. Seda tehakse 25. mai 2010. aasta rakendusmäärusega (*Portaria*) nr 282/2010 reguleeritava valikumenetluse teel.

Vahendajate töö on väga tähtis, sest nad aitavad pooltel kokkuleppele jõuda ja see omakorda aitab säilitada või mõnel juhul taastada sotsiaalse rahu.

Portugalil on vahendajad spetsialiseerunud perekonna-, töö- või kriminaalasjadele. Vahendust ei paku valitsusvälised organisatsioonid, küll aga teevad seda eraõiguslikud ühingud, kes pakuvad vahendusteenust ja vahendajate koolitust.

Vahendajatele ei ole kehtestatud riigiülest eetikakoodeksit, aga eespool osutatud vahendusseadus sisaldab peatükki vahendajate õiguste ja kohustuste kohta. Selle kohaselt peavad vahendajad alati tegutsema kooskõlas Euroopa vahendajate tegevusjuhendiga, mida nad õpivad tundma vahendajate koolituse käigus.

Vahendajate tegevust jälgib riiklik vahendusteenistus, mis jaguneb kolmeks haruks: tsiviil-, töö- ja kriminaalasjad. Riikliku vahendusteenistuse iga haru haldab riigiasutus, kelle põhimääruses on see vastavalt sätestatud.

Portugalil ei koolita vahendajaid avalik-õiguslikud asutused, vaid hoopis eraõiguslikud asutused, kes on selleks saanud sertifikaadi õiguspoliitika peadirektoraadilt (*Direção Geral da Política de Justiça*, DGPJ) kooskõlas 27. novembri 2013. aasta rakendusmäärusega nr 345/2013. Eristatult tähelepanu pööratakse koolituse kvaliteedile.

Õiguspoliitika peadirektoraat haldab riiklike vahendusteenistusi oma vaidluste kohtuvälise lahendamise talituse kaudu. Ehkki ta ei anna teavet selle kohta, kuidas vahendajat leida, haldab ta vahendajate nimekirju, ja vahendajad saavad lasta end nimekirja kanda pärast seda, kui nad on edukalt läbinud 25. mai 2010. aasta rakendusmääruses nr 282/2010 heaks kiidetud õigusnormidega ette nähtud valikumenetluse.

Lisateavet leiab aadressilt <http://www.dgpj.mj.pt/>.

Kohtuhaldurid (*Administradores Judiciais*)

Kohtuhaldurid jälgivad ja koostööl tegevust, mis toimub saneerimise erimenetluse (*processo especial de revitalização*) raames. Samuti haldavad või likvideerivad nad pankrotivara maksejõuetusmenetluste raames ja täidavad kõiki neile põhimääruse või seadusega pandud ülesandeid. Sõltuvalt menetluses täidetavatest ülesannetest kutsutakse kohtuhaldurit ajutiseks kohtuhalduriks, pankrotihalduriks või usaldusisikuks.

Kohtuhalduri ülesanded on sätestatud 26. veebruari 2013. aasta seaduses nr 22/2013.

Kohtuhaldur:

peab omama asjakohast akadeemilist kraadi ja töökogemust;

peab olema lõpetanud kuuekuulise kohtuhaldurite õppepraktika;

peab olema sooritanud vastuvõtutesti, mis on koostatud spetsiaalselt selleks, et hinnata õppepraktika käigus omandatud teadmisi;

ei tohi olla olukorras, mis ei sobi kokku tema ametikohustustega;

peab sellesse ametisse sobima.

Kohtuhaldurite ametisse nimetamise ja nende tegevuse jälgimise eest vastutab õigusassistentide komisjon (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares da Justiça*, CAAJ).

Lisateavet leiab veebiaadressilt <https://caaj.justica.gov.pt/>.

Patendivolinikud (*Agente Oficial da Propriedade Industrial*)

Patendivolinikud on tööstusomandi küsimuste spetsialistid, kelle poole äriühingud ja üksikisikud saavad pöörduda, et saada abi oma õiguste ja huvide kaitseks selles valdkonnas.

Patendivolinikele on Riiklik Tööstusomandi Instituut (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) andnud õiguse teha tööstusomandiga seotud toiminguid oma klientide nimel ilma volikirjata.

Portugalis patendivoliniku kutsealal tegutsemist reguleerivad 24. jaanuari 1995. aasta dekreet-seadus nr 15/95 (muudetud redaktsioonis) ja 25. juuli 2013. aasta rakendusmäärus nr 239/2013.

Lisateavet leiab veebiaadressilt <https://inpi.justica.gov.pt/>.

Tasuta (*pro bono*) õigusteenuseid osutavad organisatsioonid

Koostöös advokatuuri ja kohalike omavalitsustega tagab justiitsministeerium, et kogu Portugali territooriumil tegutsevad õigusnõustamise bürood (*Gabinetes de Consulta Jurídica*), kus kodanikud võivad saada õigusvaldkonna töötajatelt tasuta õigusnõu. Nende büroode nimekiri koos vastavate kontaktandmetega on kättesaadav internetis, muu hulgas [õiguspoliitika peadirektoraadi veebisaidil](#).

Viimati uuendatud: 29/01/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.